

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: D. N. D., nar. X,
st. příslušnost X,
v ČR bytem X,
zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha,
proti
žalované: Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie,
se sídlem Olšanská 2/2, 130 51 Praha 3,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 2. 2025, č. j. CPR-3700-2/ČJ-2025-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 2. 2025, č. j. CPR-3700-2/ČJ-2025-930310-V223 (dále též jen: „*napadené rozhodnutí*“), kterým žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje ze dne 3. 1. 2025, č. j. KRPP-146151-36/ČJ-2024-030022-SV-50A-EU. Jím byla žalobci podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále též jen: „*ZPC*“) uložena

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

povinnost opustit území členských států EU a dalších smluvních států při současném stanovení doby k opuštění území nejpozději do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

2. Podle žalobce však správní orgány nedostatečně a nesprávně posoudily přiměřenost zásahu, který jejich rozhodnutí způsobí v jeho soukromých a rodinných poměrech. Stejně nedostatečně se pak vypořádaly s nejlepším zájmem jeho nezletilé dcery.

Obsah žaloby

3. Podle žalobce správní orgány ve svých rozhodnutích nedostatečně posoudily jejich dopad do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodinných příslušníků. Napadené rozhodnutí je nepřiměřené s ohledem k podstatným individuálním skutečnostem jak z pohledu § 174a ZPC, tak i čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech (dále též jen: „*Úmluva*“) a čl. 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/115/Es ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále též jen: „*návratová směrnice*“). Žalovaná se nedostatečně zabývala nejlepším zájmem žalobcovy nezletilé dcery. Správní orgán I. stupně si nevyžádal stanovisko příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, správní spis tak neobsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí a skutkový stav nebyl řádně zjištěn.
4. Uložení povinnosti opustit území by pro žalobce znamenalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života jak jeho samotného, tak i jeho rodinných příslušníků, předně pak jeho partnerky a nezletilé dcery. Žalobce odkázal na obsah svého i partnerčina výslechu, které jsou součástí správního spisu. Žalobce do ČR přicestoval v roce 2008, za tuto dobu si na území vytvořil významné vazby, a to jak rodinné, sociální, tak i ekonomické. Na území pobývá v podstatě celá jeho nejbližší rodina, tedy jeho družka a dcera, které jsou držitelkami povolení k trvalému pobytu.
5. Hlavním důvodem, proč žalobce dosud nevystěhoval z území ČR je jeho nezletilá dcera, kterou nemůže opustit. Dcera je na něm vzhledem k jejímu nízkému věku výrazně citově fixovaná. Žalobce je navíc jejím primárním pečovatelem. S ohledem na svou pobytovou situaci není oprávněn legálně pracovat, materiální potřeby rodiny tak zajišťuje jeho družka společně s jejími rodiči, kteří s rodinou rovněž žijí ve společné domácnosti. Žalobce vykonává domácí práce, vodí a vyzvedává dceru ze školky, hraje si s ní atd. Jeho přítomnost je pro rodinu nezbytná také z čistě praktické stránky, jelikož v případě jeho vycestování by neměl kdo o dceru denně pečovat.
6. Žalobcova družka potvrdila, že žalobce má s dcerou blízký vztah a stará se o ní, zatímco je v práci. Rovněž uvedla, že je dobrý otec a zájem o dceru projevoval i v průběhu výkonu trestu, kdy jí každý den volal. Dcera má žalobce ráda a odmalička jej vidá, je na něm citově závislá. Přestože nejsou oddáni, vnímá ho jako svého manžela a má ho ráda. Plánují společnou budoucnost, včetně svatby a dalších dětí.
7. Žalobce se domnívá, že i přesto, že na území technicky pobýval neoprávněně, jsou v jeho případě přítomny takové skutkové okolnosti, které rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území činí nepřiměřeným. Žalobce se na pracoviště správního orgánu I. stupně dostavil za účelem řešení své pobytové situace zcela dobrovolně, v žádném případě neměl v úmyslu skrývat a ani v ČR pobývat bez oprávnění po dobu delší, než je nezbytně nutné. Je třeba přihlídnout k pouze velmi omezené době žalobcova neoprávněného pobytu.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

8. S vycestováním žalobce do země původu nevyhnutelně souvisí setrvání na jejím území po nepředvídatelně dlouhou dobu a není možné, aby nebylo nepřiměřeně zasaženo do práva na respektování soukromého a rodinného života nejen žalobce, ale i ostatních rodinných příslušníků. Nelze bez dalšího argumentovat tím, že uložení povinnosti opustit území je mírnějším opatřením než správní vyhoštění, či snad nejmírnějším opatřením, které lze za dané situace přijmout. Žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 23. 4. 2021, č. j. 3 Azs 45/2019-33, dle něž odklon řízení o správním vyhoštění do rámce řízení o povinnosti opustit území, neznamená, že správní orgán nemá již povinnost posoudit přiměřenost i u tohoto nového typu zásahu do soukromého a rodinného života cizince a je tedy povinen zvážit přiměřenost zásahu. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 15. 6. 2022, č. j. 20 A 86/2021-51, uvedl, že v určitých specifických případech není možné pro nepřiměřenost uložit cizinci ani povinnost opustit území. Žalobce zdůraznil, že i v případě vydání rozhodnutí podle § 50a ZPC je možné, aby takové rozhodnutí nepřiměřeným způsobem zasáhlo do soukromého a rodinného života cizince, k tomu citoval související judikaturu.
9. V řízení o povinnosti opustit území, které má podle návratové směrnice povahu řízení o navrácení cizince, je tak správní orgán povinen zabývat se intenzitou a proporционаlitou zásahu do základního práva účastníka řízení na respektování soukromého a rodinného života zaručeného čl. 8 Úmluvy, čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 návratové směrnice.
10. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí nijak nezabývala čl. 8 Úmluvy, nevymezila ani jakýkoli veřejný zájem na tom, aby žalobce ČR opustil. NSS také konstantně připodobňuje algoritmus přezkumu přiměřenosti k vážení na dvouramenné váze s miskami. Z judikatury NSS vyplývá, že tento proces nelze nahradit pouhým konstatováním, že rozhodnutí je přiměřené. Správní orgán I. stupně nijak nevymezil tvrzený veřejný zájem a rovněž nepřistoupil k vzájemnému poměření s opačným zájmem účastníka řízení na setrvání na území. V podstatě nepřistoupil k provedení testu proporcionality.
11. Správní orgán I. stupně se dále v podstatě žádným způsobem nevěnoval posouzení dopadu rozhodnutí z hlediska nejlepšího zájmu nezletilého dítěte, ačkoli si byl přítomnosti nezletilé dcery žalobce vědom. Žalobce přitom na potřebu brát její nejlepší zájem v potaz upozornil již v rámci svého vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí. Správní orgán I. stupně tak měl povinnost tento aspekt posoudit. Při zjišťování jednotlivých okolností soukromého a rodinného života, by měly správní orgány zaměřit svou pozornost právě na zjištění nejlepšího zájmu tohoto dítěte, který by měly následně učinit středobodem svých úvah o přiměřenosti dopadu rozhodnutí. Jak dovodil NSS v rozsudku ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, pro kvalifikované posouzení nejlepšího zájmu dítěte je zásadní dostatečné množství informací, na jejichž základě budou mít správní orgány přehled o skutečné rodinné situaci cizince a jeho dítěte. Ani pasivita cizince nezbavuje správní orgány jejich zákonné povinnosti k dostatečnému zjištění skutkového stavu. Žalobce zdůraznil, že než může být nejlepší zájem nezletilého dítěte vůbec posuzován, je třeba jej řádně definovat, jak uvádí NSS v rozsudku ze dne 17. 4. 2020, č.j. 5 Azs 94/2019-33.
12. Podle žalobce je vysoce pravděpodobné, že správní orgány rozhodly v rozporu s nejlepším zájmem dcery žalobce. S nedostatečným posouzením nejlepšího zájmu dítěte souvisí rovněž absence stanoviska příslušného Orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Absenci tohoto stanoviska žalobce vytýkal již ve svém vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí. Správní orgán I. stupně však přesto na důkazní návrh nijak nereagoval a

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nejlepší zájem nezletilého dítěte opětovně nezjistil, jedná se přitom o zásadní pochybení. Skutečnost, že stanovisko Orgánu sociálně-právní ochrany dětí je možné a žádoucí, pak zároveň potvrzuje i judikatura NSS, příkladem lze zmínit rozsudek NSS ze dne 15. 3. 2021, č. j. 3 Azs 5/2020-77. Skutečnost, že vypracování posudku Orgánem sociálně-právní ochrany dětí je možné, je pak potvrzena v rozsudku NSS ze dne 16. 11. 2020, č. j. 1 Azs 284/2020-19, nebo ze dne 18.10. 2022 č. j. 5 Azs 33/2022-39.

Vyjádření žalované

13. Žalovaná je přesvědčena, že správní orgány postupovaly v souladu s právními předpisy a že zjistily skutkový stav věci a zajistily ke svým závěrům dostatek podkladů pro rozhodnutí. Žalovaná podrobila rozhodnutí správního orgánu I. stupně posouzení přiměřenosti dopadů do rodinného a soukromého života. Žalovaná je přesvědčena, že se v napadeném rozhodnutí podrobně a přezkoumatelně vypořádala se všemi žalobními námitkami, které se ve svém obsahu shodují s námitkami v odvolacím řízení.

Jednání ve věci

14. Soud ve věci dne 4. 6. 2025 konal jednání, jehož se zúčastnil na základě substituční plné moci zástupce žalobce, Mgr. et Mgr. Martin Bradáč, advokátní koncipient. Žalobce i žalovaná se z jednání soudu omluvili. Zástupce žalobce odkázal na podanou žalobu a její doplnění. Shrnul některé podstatné argumenty v ní uplatněné, když zdůrazňoval závislost žalobcovy dcery na žalobcově osobní přítomnosti. Rodina žalobce si nemůže dovolit, aby žalobce vycestoval z ČR. Kromě toho poukázal na to, že při vyřizování pobytových oprávnění z Vietnamu dochází často k průtahům a nečinnostem. Nejedná se tu tedy o krátkodobé vycestování z území ČR, ale o odloučení, které bude trvat nejméně tři čtvrtě roku; tuto dobu bude žalobce muset strávit ve Vietnamu, kde nemá žádnou rodinu ani jiné společenské zázemí. Žalobcovo vycestování bude mít také negativní dopad na finanční situaci jeho rodiny.

Posouzení věci

15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal vázán uplatněnými žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
16. Žaloba není důvodná.
17. Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti. Žalobce se dne 10. 10. 2024 dostavil na pracoviště Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje k řešení svého neoprávněného pobytu na území ČR. Při provedených úkonech bylo zjištěno, že žalobce byl cizineckou policií řešen již 10. 9. 2024, a to za jeden den neoprávněného pobytu. Po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody dne 6. 9. 2024 (trest žalobce vykonával od 9. 11. 2018) se první následující pracovní den nedostavil na policii, a dne 10. 9. 2024 se proto již na území ČR nacházel neoprávněně. Tehdy byl žalobci vydán výjezdní příkaz s platností od 10. 9. 2024 do 9. 10. 2024.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

18. Z žalobcova vysvětlení, které podal dne 10. 9. 2024, vyplynulo, že v ČR měl povolení k trvalému pobytu, ale bylo mu zrušeno v důsledku jeho trestné činnosti. Oznámením z téhož dne, které bylo žalobci doručeno dne 14. 10. 2024, bylo proti žalobci zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4. ZPC. Doručením informace z 29. 11. 2024, tj. dnem 2. 12. 2024, bylo toto řízení překvalifikováno na řízení o povinnosti opustit území EU a dalších smluvních států.
19. Dne 3. 1. 2025 vydal správní orgán I. stupně své rozhodnutí, kterým žalobci uložil podle § 50a odst. 2 písm. b) ZPC opustit území EU a dalších smluvních států, k čemuž mu podle § 50a odst. 3 ZPC stanovil lhůtu 30 dnů.
20. V prvním žalobním bodě žalobce tvrdil, že žalovaná se nedostatečně a nesprávně zabývala přiměřeností dopadů svého rozhodnutí do jeho soukromých a rodinných poměrů.
21. Podle § 50a odst. 2 písm. b) ZPC platí: *„Rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.“*
22. Dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců: *„Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.“*
23. Již ze samotné citace ustanovení § 50a odst. 2 písm. b) ZPC, které bylo v posuzované věci aplikováno, je zřejmé, že vydání napadeného rozhodnutí bylo podmíněno posouzením přiměřenosti jeho dopadů do žalobcova soukromého a rodinného života. Proto se touto problematikou byly správní orgány povinny zabývat. Za takové situace považuje soud žalobcovy odkazy na judikaturu NSS, která dovozuje povinnost posuzovat přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí a jež pochází z doby, kdy jeho vydání podle § 50a odst. 3 písm. c) ZPC nebylo takovým posouzením podmíněno (to je případ rozsudku NSS ze dne 23. 4. 2021, č. j. 3 Azs 45/2019-33), takže se této povinnosti nemohou správní orgány vyhnout jen tím, že původní řízení o uložení správního vyhoštění jeho „odkloněním“ do režimu povinnosti opustit území dle § 50a ZPC, za nadbytečné. Již z toho důvodu pak nemůže být ani sporu ohledně dalšího žalobcova tvrzení, jež dokládal prostřednictvím rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2022, č. j. 20 A 86/2021-51, podle něhož mohou existovat případy, ve kterých toto posouzení povede k závěru, že rozhodnutí o opuštění území bude představovat nepřiměřený zásah. Ve zmíněné věci bylo však oním cizincem, kterému bylo ukládáno opuštění území, nezletilé dítě. To je pochopitelně velmi podstatná odlišnost od nyní projednávané věci a od situace, ve které se nachází žalobce.
24. Z pohledu obsahové koncepce samotné žalobní námitky je možno uvést, že ta v podstatě kopíruje obsah odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, což ostatně žalobce i ve své žalobě výslovně přiznává a je to patrné i z jednotlivých formulací obsažených

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v žalobě (kde o sobě žalobce hovoří jako o „účastníkovi řízení“ místo jako o žalobci, případně kde své námitky míří proti „správnímu orgánu I. stupně“ místo vůči žalované). Žalobce se tím připravil o možnost reagovat na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které ve své argumentaci fakticky úplně pomíjí a nezaujímá k němu žádné stanovisko (nad rámec toho, že s ním nesouhlasí).

25. Soud tedy konstatuje, že není pravdou, že by žalovaná v napadeném rozhodnutí neprovedla posouzení přiměřenosti dopadů svého rozhodnutí do žalobcových soukromých a rodinných poměrů. Rovněž není pravda, že by toto posouzení nabylo toliko podoby konstatování, že rozhodnutí je přiměřené. Naopak, na str. 4 napadeného rozhodnutí žalovaná konstatuje, že i rozhodnutí o povinnosti opustit území představuje vždy určitý zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, pročez je třeba v každém individuálním případě posuzovat proporcionalitu mezi veřejným zájmem na ukončení protiprávního jednání a zájmem na ochraně jeho soukromého a rodinného života. Toto konstatování plně koresponduje s tím, co žalobce požadoval v žalobě: aby byly protichůdné zájmy postaveny na opačné miský pomyslných vah. V tomto ohledu se tedy žaloba pomyslně vlamuje do otevřených dveří.
26. Pokud pak jde o samotné konkrétní proti sobě stojící zájmy, podává se z napadeného rozhodnutí, že žalovaná vzala v úvahu intenzitu rodinných vztahů žalobce (především k jeho družce a dceři), nicméně v nižší míře, než kterou žalobce uvedl ve svém odvolání. Je tomu tak proto, že žalovaná zohlednila fakt, že do těchto vztahů citelně zasáhl sám žalobce, když páchal závažnou trestnou činnost i v době, kdy jeho družka byla těhotná, resp. tím, že za tuto trestnou činnost byl následně odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody, kde strávil téměř 6 let. V této době (soud připomíná, že se jednalo o takřka přesně prvních šest let života jeho dcery) ztratil žalobce výraznější vliv na dění v rodině, na vývoj své dcery a byla oslabena citová vazba mezi nimi. Žalovaná se dále zabývala i tvrzeními žalobce týkajícími se jeho současné péče o dceru: tu žalobce podle sdělení své družky (byla vyslechnuta v procesním postavení svědkyně dne 11. 11. 2024) odvádí do školky a vyzvedává ji tam, poté si spolu hrají, což sdělil i sám žalobce. Z toho však podle mínění žalované, se kterým souhlasí i soud, nelze dovozovat, že by dcera byla nějak závislá přímo na osobě žalobce, takže by existoval výjimečně silný zájem na jeho setrvání na území ČR. Sotva se lze pak ztotožnit se žalobcem, že v případě jeho vycestování z ČR by neměl o dceru kdo pečovat, když ve společném bydlíšti rodiny pobývají i její prarodiče (rodiče žalobcovy družky). Mezi tři dospělé lidi se jistě dá péče o dceru racionálně rozvrhnout, i když mají svá zaměstnání (ostatně žalobcova družka v rámci svého výsledku uvedla, že by někoho na hlídání dcery v případě žalobcova vycestování našla). Nic ze správního spisu rovněž nesvědčí o tom, že by dcera byla na žalobce fixována, ostatně, je to i složité představitelné, když jejich vztah se v uplynulých letech (a prvních 6 letech života dcery) mohl rozvíjet jen přes vzájemné telefonáty a návštěvy jednou za měsíc ve věznici. Jde-li pak o vztah mezi žalobcem a jeho družkou, je pravdou, že žalobcova družka vypověděla, že žalobce vnímá jako svého manžela a má v úmyslu, že se v budoucnu vezmou a budou mít další dítě. Ani v této skutečnosti nicméně nelze shledávat nějakou výjimečnou skutečnost; že partneři žijící v dlouhodobém vztahu plánují společnou budoucnost, je běžná, typická okolnost patřící do rodinného života. Žalovaná proto uzavřela (str. 6 napadeného rozhodnutí), že v žalobcově případě neshledal žádné skutečnosti ani okolnosti, které by odůvodňovaly naprostou nezbytnost jeho přítomnosti na území ČR. I s tímto závěrem žalované se soud ztotožňuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

27. Žalobce se rovněž mylí, pokud tvrdí, že žalovaná ani nedefinovala žádný veřejný zájem, který by měl být na jeho vycestování z území ČR. Žalovaná přitom na str. 6 napadeného rozhodnutí jasně uvedla, že je dán veřejný zájem na vycestování žalobce z ČR. Ten plyne ze zájmu, aby se na území ČR zdržovali cizinci v souladu s právními podmínkami, tedy např. ti, kteří disponují příslušným pobytovým oprávněním, což žalobce t. č. není. Rovněž v tomto ohledu soud žalované přitaká, neboť je nepochybně dán veřejný zájem na tom, aby byla dodržována pravidla vstupu a pobytu cizinců na území ČR.
28. Žalovaná se také zabývala problematikou dodržení podmínek zásahu do soukromého a rodinného života z pohledu čl. 8 Úmluvy. Učinila tak na straně 6 a 7 napadeného rozhodnutí. Odůvodnění žalované vychází z toho, že sama Úmluva připouští zásah do práva na respekt k soukromému a rodinnému životu (čl. 8 odst. 2), přičemž v daném případě jsou tyto podmínky dle žalované splněny.
29. Tvzení ohledně nedodržování lhůt při vyřizování pobytových oprávnění z Vietnamu (ať už na straně Zastupitelského úřadu ČR v Hanoji či následně Ministerstva vnitra), jež zazněla až při jednání soudu, nebyla ničím podložena a ostatně ani nemohou hrát v úvaze o zásahu, který napadené rozhodnutí způsobí v žalobcových soukromých a rodinných poměrech, za skutkových okolností zjištěných v projednávané věci, zásadní úlohu. Je tomu tak proto, že ani sám žalobce neuvedl, čím konkrétně by tato hypotetická možnost (že bude nucen ve Vietnamu strávit tři čtvrtě roku) natolik zasahuje do jeho soukromých a rodinných poměrů, že to činí napadené rozhodnutí nepřiměřeným. Skutečnosti, které žalobce uváděl, totiž že ve Vietnamu nemá rodinu ani sociální zázemí, takovými tvrzeními být bez dalšího nemohou. Žalobce je plně svéprávný muž v produktivním, ještě relativně mladém věku. Není žádný důvod (a žalobce takový netvrdil ani neprokazoval), proč by nemohl zvládnout žít několik měsíců v zemi svého původu, jakkoli to pochopitelně vzhledem k odloučení od rodiny nemusí být příjemná zkušenost.
30. Soud neshledal ani negativní finanční dopad na žalobcovu rodinu, který by mělo mít jeho vycestování. Žalobce se t. č. na zajištění prostředků pro živobytí své rodiny nepodílí (ani nemůže, neboť nedisponuje pobytovým oprávněním). Jeho krátkodobá nepřítomnost tak nemůže finanční situaci rodiny z povahy věci nijak zhoršit.
31. Je navíc třeba zdůraznit, že uložení povinnosti opustit území je „[v] podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správného vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu“ (rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35). Z toho plyne, že shledání nepřiměřenosti rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území bude zpravidla vyhrazeno situacím, které jsou vysoce závažné (nutná kontinuální léčba závažného onemocnění, odkázanost nezletilého dítěte na péči jediného rodiče apod.). Okolnosti nyní projednávané věci však takovou míru závažnosti nevykazují a ani žalobce takové skutečnosti netvrdí.
32. První žalobní bod tedy není důvodný. Žalobce se omezil na tvrzení, podle nichž žalovaná neposoudila přiměřenost dopadů svého rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, neprovedl vymezení v opozici stojících zájmů a tyto vůči sobě nepoměřil. To však není pravda, neboť žalovaná velmi přehledně a srozumitelně tyto kroky učinila. Tím, že žalobce pouze napadal, že žalovaná nepřistoupila k provedení určitých posouzení, ačkoliv tomu tak není, připravil se žalobce o možnost polemizovat se samotnými výsledky těchto posouzení.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

33. Ve druhém žalobním bodě tvrdí žalobce, že se žalovaná žádným způsobem nevěnovala posouzení dopadu svého rozhodnutí z hlediska nejlepšího zájmu nezletilého dítěte.
34. Ani v tomto ohledu však žalobce nemá pravdu. Žalovaná se na straně 7 napadeného rozhodnutí věnuje i nejlepšímu zájmu nezletilé žalobcovy dcery. Uvádí přitom, že jen z toho, že nejlepší zájem dítěte musí představovat středobod všech úvah při poměřování s jinými konkurenčními zájmy, nelze dovozovat, že automaticky bude pro všechna posouzení rozhodující. Tento závěr žalované odpovídá čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. V této souvislosti lze rovněž připomenout nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, podle něhož je nutno s ohledem na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte rozlišovat mezi různými kategoriemi právních řízení podle typu dopadu na dítě. Právě toto rozlišení pak determinuje váhu, kterou je nutno nejlepšímu zájmu dítěte v tom kterém řízení přisoudit. Logicky nejvyšší váhu má nejlepší zájem dítěte v těch řízeních, ve kterých se rozhoduje přímo o právech a povinnostech daného dítěte. Druhou kategorií představují ta řízení, ve kterých se sice rozhoduje o právech a povinnostech daného dítěte, ale nikoli o takových, která zasahují přímo do jeho postavení coby dítěte. Do třetí kategorie spadají řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte (přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), ale která mají na dítě zprostředkovaný právní dopad, neboť jejich výsledek je nutně a nepominutelně spojen s navazující změnou právního postavení dítěte. Konečně čtvrtá kategorie obsahuje řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na něj pouze fakticky. Z okolností nyní projednávané věci vyplývá, že řízení o uložení povinnosti opuštění území spadá na pomezí třetí a čtvrté kategorie. Z citovaného nálezu Ústavního soudu lze pak doplnit, že již v případě řízení druhé kategorie je nejlepší zájem dítěte zcela zásadním kritériem, nicméně ten může být převážen konkurujícím zájmem, typicky oprávněným zájmem jiného jednotlivce požívajícího rovněž ochrany základních lidských práv a svobod, ale i dostatečně významným zájmem veřejným. U třetí kategorie se přitom otevírá širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat. U čtvrté kategorie není zásadně povinností rozhodujícího orgánu přihlížet k nejlepšímu zájmu dítěte, s výjimkou případů, kdy pozitivní právní úprava výslovně s ochranou zájmů dítěte počítá.
35. Rovněž lze připomenout, že žalovaná se podrobně zabývala situací žalobcovy dcery, správní orgány zjišťovaly, kdo a jak o dceru pečuje, zda jsou na území ČR další osoby, které by mohly zastat tu péči, kterou nyní vykonává žalobce. Stejně tak správní orgány zjišťovaly, jakým způsobem spolu žalobce se svou dcerou komunikovali v době, kdy byl žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody (telefonáty a jednou za měsíc návštěva). Přitom dospěly k přezkoumatelným závěrům, pokud se týče pevnosti jejich vztahu a možných dopadů žalobcova vycestování z území ČR, když konstatovaly, že žalobce nemohl být se svou dcerou v přímém styku prakticky prvních šest let jejího života. Žalobcova péče o dceru není v současné době taková, že by byla realizovatelná výlučně jím osobně. Proto není možné případné dopady žalobcova vycestování z území ČR na jeho dceru nutně absolutizovat v tom směru, že by měly odůvodnit nezbytnost jeho setrvání v ČR. Správní orgány tedy správně aplikovaly závěry relevantní judikatury Ústavního soudu i NSS (za všechny v tomto směru např. rozsudek ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28), když řádně identifikovaly zájmy nezletilé žalobcovy dcery, přihlížely k nim i v kontextu celého rodinného života žalobce a jeho družky a hledaly spravedlivou rovnováhu mezi zájmy

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nezletilého dítěte a konkurujícím veřejným zájmem. Nicméně zájem nezletilého dítěte v tomto typu řízení nemá takovou váhu, že by mu v každém případě musela být dána přednost před jakýmkoli zájmy jinými.

36. Konečně se soud neztotožňuje ani s žalobcovým tvrzením, podle něhož správní orgány nezjistily dostatečně skutkový stav věci, pokud jde o nejlepší zájem žalobcovy nezletilé dcery. V tomto směru žalobce akcentuje především to, že si správní orgány neopatřily vyjádření orgánu sociálně právní ochrany dítěte, které sám navrhoval.
37. Žalobce coby účastník řízení byl nepochybně oprávněn navrhopvat důkazy (§ 50 odst. 1 správního řádu), ovšem správní orgány nejsou těmito důkazními návrhy účastníků vázány (§ 52 věta druhá správního řádu). Správní orgán je však povinen provést takové důkazy, které zajistí splnění jeho povinnosti rozhodovat na základě skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu) a s případnými důkazními návrhy účastníků se vypořádat v rámci odůvodnění svého rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu). Těmto svým povinnostem nicméně žalovaná plně dostála. Vysvětlila totiž, že správní orgán I. stupně nepochybil, když si stanovisko orgánu sociálně právní ochrany dítěte nevyžádal, protože by toto stanovisko nijak neovlivnilo výsledek řízení. Správní orgány totiž v průběhu řízení nerozporovaly žádná tvrzení týkající se rodinného života žalobce, naopak, právě ohledy na něj je vedly k tomu, že původně vedené řízení o uložení správního vyhoštění překvalifikovaly na řízení o uložení povinnosti opustit území.
38. Jistěže má žalobce pravdu, že jsou situace, ve kterých může být stanovisko orgánu sociálně právní ochrany dítěte přínosné. To byl i případ žalobcem odkazovaného rozsudku NSS ze dne 15. 3. 2021, č. j. 3 Azs 5/2020-77. V něm bylo nicméně žalobcem samo nezletilé dítě a bylo nutno posoudit otázky týkající se tvrzeného týrání a domácího násilí v zemi jeho původu. Právě na základě těchto skutečností i NSS v citovaném rozsudku dovodil, že věc vůbec spadá do působnosti orgánu sociálně právní ochrany dítěte [konkrétně na základě § 6 písm. e) a g) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí]. Je však patrné, že projednávaná věc se podstatně odlišuje od případu, jemuž se NSS věnoval v odkazovaném řízení. Nelze z něj proto dovozovat, že i v poměrech projednávané věci nastala nutnost, aby si správní orgány stanovisko orgánu sociálně právní ochrany dítěte obstarávaly, tím méně proto, že okolnosti rodinného života žalobce, jak jim je vyličil sám žalobce a jeho družka při svých výsleších, nijak nezpochybňovaly, ale toliko je zasadily do kontextu věci a posoudily.
39. Z těchto důvodů soud dospěl k závěru, že důvodný není ani druhý v žalobě uplatněný žalobní bod.

Závěr a náklady řízení

40. Jelikož soud neshledal žalobu důvodnou, výrokem I. tohoto rozsudku ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.*“ Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaná, neboť byla žaloba zamítnuta. Žalovaná je

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nicméně správním orgánem, který nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem její běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaná v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložila. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 4. června 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce